

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 545/2021
25.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-6/20 од 11.09.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-263/20 од 17.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.05.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова, као основан, па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Старој Пазови К-6/20 од 11.09.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-263/20 од 17.02.2021. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1. Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

-да је дана 18.05.2017. године, у ..., у згради Вишег суда где се одржавало рочиште за главну расправу у парничном поступку број П-3/15 способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима изјавио, а што је унето у записник на страни петој у првом ставу „... тужилац изјављује да хоће и то веома брзо јер ће тужена отићи у затвор...“. Каква је личност тужилац – противтужени говори и то да је на питање тужене ко је погађао мајсторе за извођење радова, тужилац – противтужени одговорио: „не знам ко је погађао мајсторе, усташе су их погађале мецима и односи се на мајсторе из Хрватске...“ при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење

- чиме би извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ приватна тужилца ББ да, сходно члану 265. став 3. Законика о кривичном поступку, накнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини првостепени суд одлучити посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К-6/20 од 11.09.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. ЗКЗ и осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде том суду, а уколико окривљени новчану казну не плати у остављеном року суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. На основу одредбе члана 264. у вези члана 261. и члана 262. ЗКП, окривљени АА је обавезан да у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, плати суду на име паушала износ од 10.000,00 динара, као и да плати противтужиљи ББ на име нужних издатака и награде за њеног пуномоћника износ који ће бити одређен посебним решењем у смислу одредбе члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-263/20 од 17.02.2021. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног и његовог браниоца и пресуда Основног суда у Старој Пазови К-6/20 од 11.09.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Исаков, због повреде закона, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног АА ослободи одговорности или према окривљеном АА оптужбу одбије и преиначи одлуку о трошковима кривичног поступка тако што ће обавезати приватног тужиоца да накнади трошкове поступка, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и о седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова је основан.

Основано бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Исаков, у захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП наводима да је до поновног поступка дошло након одлуке Врховног касационог суда по захтеву за заштиту законитости изјављеног од браниоца окривљеног АА, на који начин је, супротно члану 34. став 4. Устава судска одлука измењена на штету окривљеног у поступку до којег је дошло по ванредном правном леку изјављеном у корист самог окривљеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су основани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Одредбом члана 494. ЗКП прописано је да ако је правноснажна пресуда укинута и предмет враћен на поновно суђење, за основу ће се узети ранија оптужница или онај њен део који се односи на укинута део пресуде (став 1), а у ставу 2. истог члана прописано је да је при изрицању нове пресуде, суд везан забраном прописаном у члану 453. овог Законика.

По налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови су у поновљеном поступку, након укидања ранијих правноснажних пресуда, прекршили забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reus*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, у погледу „криминалне количине“ кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Из списка предмета произилази да је правноснажним пресудама Основног суда у Старој Пазови К-906/18 од 21.02.2019. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-194/19 од 17.07.2019. године окривљени био оглашен кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара.

Наведене пресуде су одлуком Врховног касационог суда Кзз 1193/2019 од 28.11.2019. године укинута и предмет враћен Основном суду на поновно суђење. Наиме, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Исакова, у предмету Кзз 1193/2019 Врховни касациони суд је нашао да је побијаним пресудама прекорачна оптужба и тиме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. Наведена повреда учињена је на тај начин што је првостепени суд у изреку пресуде унео реч „увредио“ иако иста није била садржано у чињеничном опису оптужног акта – противтужби од 28.02.2018. године. Оптужним актом – противтужбом коју је противтужиља ББ поднела 28.02.2018. године окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела из члана 170. став 1. КЗ, са чињеничним описом у којем недостаје битан елеменат кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ - недостаје радња извршења (увредио).

Имајући у виду наведено, као и цитиране одредбе Законика о кривичном поступку, по ставу Врховног касационог суда у новом поступку учињена је битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, обзиром да су нижестепени судови након што је Врховни касациони суд правноснажне пресуде укинуо по захтеву за заштиту законитости браниоца овде окривљеног АА, поступао по приватној тужби приватне тужиље ББ која је измењена, на записнику са главног претреса одржаног дана 08.06.2020. године (након доношења одлуке Врховног касационог суда) и то на тај начин што је у диспозитив оптужног акта унета реч „увредио“.

Како је суд поступао по новом оптужном акту од 08.06.2020. године, који је измењен на тај начин што је унет битан елеменат кривичног дела, након доношења

одлуке Врховног касационог суда, којом су укинуте правноснажне пресуде и предмет враћен на поновно суђење, када се за основ могао узети само ранији оптужни акт, а не његова измена која је уследила након доношења пресуде Врховног касационог суда Кзз 1193/2019 од 28.11.2019. године, то је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Полазећи од наведеног, како диспозитив оптужног акта приватне тужиље ББ, који је поднела 28.02.2018. године и по којем је суд био у обавези да поступа не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ - не садржи радњу извршења (увредио), то је Врховни касациони суд преиначио побијане пресуде и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног АА ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ по оптужном акту приватне тужиље ББ од 28.02.2018. године.

Како је окривљени АА, ослобођен од оптужбе, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 3. ЗКП, одлучио да је приватна тужиља дужна да накнади трошкове кривичног поступка.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић